והא מר לא תלתא אמר ולא שבע אמר א"ל

איברא בין יום השביעי לששת ימי המעשה

מעיז חתימה היא ואמר רב יהודה אמר

שמואל המבדיל צריך שיאמר מעין חתימה

סמוך לחתימתו ופומבדיתאי אמרי מעין

פתיחתן (6) סמוך לחתימתן מאי בינייהו איכא

בינייהו יום מוב שחל להיות אחר השבת

דחתמינן בין קודש לקודש מ"ד מעין פתיחתו

סמוך לחתימתן לא בעי למימר בין קדושת

שבת לקדושת יום מוב הבדלת ומאן דאמר

מעין חתימתן סמוך לחתימתן בעי למימר

בין קדושת שבת לקדושת יום מוב הבדלת

גופא אמר רבי אלעזר אמר רבי אושעיא

א ומיי׳ פכ"ט מהל׳ שבת הל ינו פושיע נוויינו פיי תלא סעי׳ א]: בב ב מייי פכ"ע מהלי שבת הל' ג טור א"ח

ואקשינן והא מר ארבעה

האקשינן וווא מו אובנוו הוא דאמר וליתנהו לא תלת ולא שבע, ואמר

להו תלת קאמינא אבל

ימי המעשה מעיז חתימתה

חתימתן סמוך לחתימתן. וקיי"ל כותיה פומבדיתאי

אמרי מעין פתיחתן סמוך

לחתימתן, איכא בינייהו

יים טוב שחל להיוח אחר

שבת, דחתימתן בין קדש לקדש, מאן דאמר מעין

יקוש, כאן יאכו מכן חתימתן סמוך לחתימתן, צריך לומר בין קדושת

צריך לומר בין קדושת שבת לקדושת יום טוב

. הבדלת, מאן דאמר מעין

לא צריך. אמר רבי יוחנן, בנן של קדושים אומרין הבדלה אחת. ומאי אינון

ר' מנחם בר סימאי,

מימיו בצורתא דזוזא.

נהגו העם לומר שלש מוגנו העם לומו שלש הבדלות, חנניה אומרה אחת, ולית הלכתא כותיה.

המבדיל צריך שיאמר מעין הבדלות שבתורה.

פתיחתן סמוך

ואמאי קרו

הפתיחה והחתימה מענין אחד: בעי למימר בין קדושת שבת לקדושת יום מוב הבדלת. רבינו חננאל

כנגד שום דבר שלא לפחות או להוסיף כדאמר בהתכלת

שאל ר' אפרים את ר"ת למה נהגו העולם להוסיף ולומר ואת יום השביעי מששת ימי המעשה קדשת הבדלת וקדשת את עמך ישראל בקדושתך ב דאין זה לא מעין פתיחה ולא מעין חתימה והשיב לו ר"ת משום חיבת היום האריכו כדי לומר פעם אחת מעין ז' הבדלות. בין קודש לחול אחד. בין אור לחשך ב'. בין ישראל לעמים ג'. בין יום השביעי לששת ימי המעשה ד'. בין קדושת שבת לקדושת י"ט הבדלת. פירוש שבי"ט שרי מידי דאוכל נפש. ואת יום השביעי מששת ימי המעשה קדשת היינו חולו של מועד דשרי דבר האבוד ובשבת אסור. זה חלוק שבת מי"ט והיא הבדלה אחת הרי ה׳. הבדלת וקדשת את עמך ישראל בקדושתך שתי הבדלות בין כהנים לוים וישראלים ז' והוי מעין חתיתה דבין קדש לקדש:

מיתיבי אומרים הבדלות כו'. הוה מני לאתויי מרבי יהודה הנשיא דלעיל אלא דניחא

ליה למיפרך מברייתא: דלא מסתכל בצורתא דוווא. ארבי מנחם קאי גדאמר במועד קטן בפרק בתרא (דף כה:) כי קא ניחא נפשיה דר' מנחם בר רבי סימאי אישתנו כל נילמניא והוו למיחללייא פירוש חלקים בלא לורה™ ותולה קדושתו באביו שגם אניו היה קדום יי בין יום השביעי לששת ימי המעשה מעין חתימה היא. ה"נ הוה מני למיפרך הא לא כתיבא והא דלא קתני לה לבסוף פירש רשב"ם דשנאה אחר ג' הבדלות דכשאינו אומר רק ג' הבדלות הויא סמוך לחתימה ואם תאמר לר' יוסי ברבי יהודה ולרב דחתמי מקדש ישראל היכי הויא מעין חתימה אדרבה כהנים ולוים וישראלים הוי טפי מעין חתימה ויש לומר דבין יום השביעי לששת ימי המעשה הוי שפיר מעין חתימה השקדשנו הקב״ה במלומיו ונתן לנו את השבת אבל כהנים לוים וישראלים לא הזכיר ישראל אלא להקל שקלים בקדושתן מכהנים הפוחת לא יפחות משלש והמוסיף לא יוסיף על שבע מיתיבי 6אומר הבדלות במוצאי שבתות ובמוצאי ימים מובים ובמוצאי יום הכפורים ובמוצאי שבת ליום מוב ובמוצאי יום מוב לחולו של מועד אבל לא במוצאי יום מוב לשבת הרגיל אומר הרבה ושאינו רגיל אומר אחת תנאי היא דא"ר יוחנן בנן של קדושים אומר אחת ונהגו העם לומר שלש ים מאן ניהו בגן של קדושים רבי מנחם בר סימאי פואמאי קרו ליה בנן של קדושים דלא איסתכל בצורתא דזווא שלח ליה רב שמואל בר אידי חנניא אחי אומר אחת ולית הלכתא כוותיה אמר רבי יהושע בן לוי המבדיל צריך שיאמר מעין הבדלות האמורות בתורה מיתיבי סדר הבדלות היאך אומר המבדיל בין קודש לחול בין אור לחושך בין ישראל לעמים ובין יום השביעי לששת ימי המעשה בין ממא למהור בין הים לחרבה בין מים העליונים למים התחתונים בין כהנים ללוים וישראלים וחותם בסדר בראשית ואחרים אומרים ביוצר בראשית רבי יוסי ברבי יהודה אומר חותם מקדש ישראל ואם איתא הא

בין הים לחרבה לא כתיבא ביה הבדלה

סמי מכאן בין הים לחרבה אי הכי בין

יום השביעי לששת ימי המעשה נמי

מעין חתימה הוא בצר חדא וליכא שבע

אמרי כהנים לוים וישראלים תרי מילי

נינהו בין לוים לישראלים דכתיב יבעת

ההיא הבדיל ה' את שבם הלוי בין הכהנים

ללוים דכתיב 2בני עמרם אהרן ומשה

ויבדל אהרן להקדישו קדש קדשים מחתם

מאי חתים רב אמר מקדש ישראל ושמואל ולוים ולא הוי מעין חתימה: אמר יהמבדיל בין קודש לחול ליים עלה אביי ואיתימא רב יוסף אהא דרב תנא משמיה דרבי יהושע בן חנניא כל החותם מקדש ישראל והמבדיל בין קודש לחול מאריכין לו ימיו ושנותיו

בראשית שבמולאי שבת התחיל הקב"ה לסדר מעשה בראשית. וכולהו הנך כחיבי ולהבדיל בין הקדש ובין החול ובין הטמא ובין הטחורי ויבדל אלהים בין האור ובין החשף" ויבדל בין המדר מעשה בראשית. וכולהו הנך כחיבי ולהבדיל בין הקדא כ). אבל הבדלה דשבת לא כחיבא דמעין חתימה חשיבא לקמן ולאו ממנינא הוא והאי דלא חשיב לה לבסוף משום דלגבי שלש קחני לה דכי לא עביד אלא שלש הבדלות קאמר לה סמוך לחתימה: בין הים לחרבה. לקמן מסמי לה מברייתא: בין להנים ולוים וישראלים גרסינן. ולקמן מפרש ליה: מקדש ישראל. מכל עולמו שיצר לא קידש אלא ישראל ולפי פירוש זה שייכא חתימה זו במולאי שבת: **מעין החימה היא.** דקאמרת וחותם בסדר בראשית והויא לה בין יום השביעי לששת ימי המעשה מעין חחימה ובלרו להו משבעה: רב אמר מקדש ישראל. כר' יוסי בר' יהודה: ושמואל אמר המבדיל בין קדש לחול. שמואל לא סבירא ליה ככל הנך מנאי דלעיל אלא כרבנן סבירא ליה דתנן בסוף פרק קמא דחולין (דף כו:) גבי יום טוב שחל להיות במולאי שבת כילד מבדילין בין קדש לחול[®] כו׳ ואמרינן בגמרא היכא אמר לה להך ברכה בין קדש לקדש אמר רב יהודה בחתימתה רב שישא בריה דרב אידי אמר בפתיחתה

והא מר לא שלש אמרים. כולן ארבע: מעין הסימה. ולא ממנינא רבור לא תלת אמר ולא שבע אמר. א ומסממא או ג׳ אוז׳ מיקנו הוא: ה"ג י"ט שחל להיום אחר השבת. דבעי למחתם המבדיל בין קודש לקודש: ה"ג מ"ד מעין הסימסן סמוך להסימסן בעי למימר (מנחות דף לט.) לא יפחות מז' כנגד ז' רקיעים והמוסיף לא יוסיף על י"ג בין קדושת שבת לקדושת יום טוב כו': האמורות בתורה. כמו כנגד ז' רקיעים וששה אוירים: באר בינייהו. דרוב הברכות

הנך דלקמן: סדר הבדלות. היינו שבע הבדלות ואף על גב דאיכא תמני בין [יוס] השביעי לא קא חשיב דמעין חתימה: וחותם בסדר ברחשית. ברוך סודר ברחשית. וכולהו הגך כתיבי ולהבדיל בין הקודש ובין החול ובין הטמא ובין הטהור (ויקרא י) ויבדל אלהים בין החור ובין החשך (ברחשית א) ויבדל בין המים (שם): ובין להנים ללוים כו'. מפרש להו לקמן. אבל הבדלה דשבת לא כתיב׳ דמעין חתימה קא חשיב ליה לקמן ולאו ממנינא: מעין התימה היה. דקאמר וחותם בסדר ברחשית והויח ליה בין יום השביעי לששת ימי המעשה מעין חתימה ובלרי להו משבע: המבדיל

רשב"ם

והא מר לא שלש אמר ולא שבע אמר. דארבעה אמר ומה ראית אם לתפוש את המועט דייך בג' ואם לרבות באת היה לך לומר כל שבע: איברא. באמת: מעין החסימ'. ולאו ממנינא הוא: הסימה. סוף הברכה חותם בברוך: פסיחתן. התחלתן: ומאי בינייהו. דהא ברכת הבדלה מעין פתיחתן ומעין חתימתן איכא וכן רוב ברכות: יום טוב שחל להיות אחר השבת. דבעי למיחתם בין קודש לקודש: הכי גרסי׳ מאן דאמר מעין חסימסן סמוך לחסימתן בעי למימר בין קדושת שכת לקדושת יום טוב הכדלח. והכי עבדינן לאפוקי נפשין מפלוגמה: אבל לא במולאי יום טוב לשבת. דאפרכום יוצא והמלך נכנס אין דרך ללוות האפרכום שהכל נמשכין אחר המלך: הרגיל. שבקי בהן: אומר אחם. קשיא לר׳ אלעזר דאמר לא יפחות משלש: הכי גרסיגן סנאי היא דאמר רבי יותנן בנן של קדושים כו'. והיינו תנאי בנן של קדושים שהוא תנא: ונהגו העם. תנאים שהיו בימיו נחלקו עליו ועושין העם על פיהן הרי תנא אחר: ר' מנחם בר רבי סימאי. ואמרינן במסכת ע"ג פרק ר' ישמעאל (דף נ.) אמאי קרי ליה בנן של קדושים משום דלא אסתכל בלורתה דווה: ולים הלכתה כוותיה. גמרא קאמר ליה: האמורות בתורה. כגון הנך דלקמן: סדר הבדלום. היינו שבע הבדלות אע"ג דאיכא שמונה בין יום השביעי לששת ימי המעשה לא חשיב דמעין חתיתה היא: י וחותם בסדר ברחשית. ברוך סודר

א) ותוספתא דברכות פ״ה הל"ב], ב) ע"ו דף נ., ג) [לפני הרשב"ם לא היה הגירסא הך ואמאי וכו' עד ביותה ליים ליים לחר דיים בין כהנים], ה) [ויקרא י], וברחשית חן, ז) ושסן, ה) ולחודש כל"ל], ט) [ועי תוספות ע"ו נ. ד"ה ה"גן,

תורה אור השלם

1. בָּעֵת הַהָּוֹא הִבְּדִּיל יְיָ אֶת שַׁבֶּט הַלַּוִי לְשַׂאת אָת שַׁבֶּט הַלַּוִי לְשַׂאת ָשֶׁבֶּט הַלֵּוִי שֵׁבֶט הַלֵּוִי ֶּ בֶּבֶּט וַזְּקֵוֹי לְשֵׂאת אֶת אֲרוֹן בְּרִית יְיִ לְעֲמֹד לְפָנֵי יִי לֹיִזִירִיי י ק לשרתו ולברך בְּשְׁמוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה: בִּשְׁמוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה: דברים י ח

2. בְּנֵי עַמְרֶם אַהֲרֹן וּמֹשֶׁה וַיִּבְּדֵל אַהֲרֹן לְהַקִּדִּישׁוֹ לְרֶשׁ קְרָשִׁים עד יוּא וּבְּנָיוֹ עַוֹּ עוֹלְם לְהַקְטִיר לִפְנֵי יְיָ לְשֶׁרְתוּ וּלְבָרֵךְ בִּשְׁמוֹ עַד עוֹלְם:

הגהות הב״ח

(מ) גם' אמרי מעין פתיחתו סמוך לחתימתו כנ"ל וכן בכל העמוד: (ב) רש"י ד"ה והא מר לא בלה אחר כני דארכע איכא הס"ד ותיבת כולן נמחה:

מוסף תוספות

. וא״ת מאי קושיא, הא לא אמרינז אלא דלא יפחות משלש הא יותר משלש ועד ז' מצי אמר. יי"ל וגו׳, תוס' ר"פ. ב. אחר בין קדושת שבת מום׳ הרח״ש. ג. ולא על אביו ואמו. תוס' ע"ז נ. ד. משום דלא איסתכל בצורתא דזוזא. עס. הרא״ש.